

**UCHWAŁA NR XXIII/490/2012
RADY MIEJSKIEJ MIKOŁOWA**

z dnia 30 października 2012 r.

w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Mikołów

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1, art. 41 ust. 1 i art. 42 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) oraz art. 4 ust 1 i 3 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jedn. Dz.U. z 2012 r. poz.391), po zasięgnięciu opinii Powiatowego Inspektora Sanitarnego

Rada Miejska Mikołowa

uchwała:

Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Mikołów.

ROZDZIAŁ I

Postanowienia ogólne

§ 1. Regulamin określa szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Mikołów.

§ 2. Ilekroć w regulaminie jest mowa o:

- 1) punktach selektywnego zbierania odpadów komunalnych- rozumie się przez to wyznaczone przez Burmistrza Miasta Mikołowa miejsca odbioru i gromadzenia odpadów komunalnych zbieranych selektywnie;
- 2) przedsiębiorcy - rozumie się przez to podmiot posiadający wpis do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości prowadzonego przez Burmistrza Miasta Mikołowa, prowadzący na terenie gminy odbiór odpadów komunalnych;
- 3) ścisłym centrum miasta - rozumie się przez to obszar obejmujący ulice: Krakowska (od Rynku do skrzyżowania z ul.Bielską), K.Miarki, św.Wojciecha, Katowicka (od Placu księdza Karpeckiego do skrzyżowania z ul.św.Wojciecha), Górnicza, Rynek, Jana Pawła II, Stawowa, Lompy, Okrzei (od Rynku do skrzyżowania z ul.Podleską, księdza Szafranka, Młyńska (od Placu 750 lecia do skrzyżowania z ul.biskupa Bandurskiego), Plac 750 lecia, Plac księdza Karpeckiego, Prusa, kardynała Wyszyńskiego, biskupa Bandurskiego, Pszczyńska, Żwirki i Wigury (od skrzyżowania z ul.K.Miarki do skrzyżowania z ul.Fabryczną), Rybnicka (od skrzyżowania z ul.Wyzwolenia do skrzyżowania z ul.Pokoju), Wyzwolenia, Konstytucji 3 Maja (od Placu 750 lecia do skrzyżowania z ul.Nowy Świat);
- 4) harmonogramie - rozumie się przez to plan odbioru odpadów komunalnych dostarczony właścicielom nieruchomości przez przedsiębiorcę;
- 5) pojemniku należy przez to rozumieć także worek.

ROZDZIAŁ II

Wymagania w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości

§ 3. 1. Właściciele nieruchomości zobowiązani są do prowadzenia selektywnego zbierania następujących frakcji odpadów komunalnych:

- 1) w zabudowie jednorodzinnej - papieru i tektury (w tym opakowania, gazety, czasopisma itp.) metalu, tworzywa sztucznego, szkła z podziałem na szkło bezbarwne i kolorowe, opakowań wielomateriałowych,
- 2) w zabudowie wielorodzinnej - papieru i tektury (w tym opakowania, gazety, czasopisma itp.) metalu, tworzywa sztucznego, szkła, opakowań wielomateriałowych.

2. Odpady niebezpieczne tj. przeterminowane leki i chemikalia, zużyte baterie i akumulatory oraz zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, odpady budowlano - remontowe i rozbiórkowe, zużyte opony oraz odpady zielone (w zakresie liści i traw) należy również poddać segregacji na terenie nieruchomości.

§ 4. 1. Odpady komunalne zbierane w sposób selektywny należy gromadzić w następujący sposób:

- 1) na terenach o zabudowie jednorodzinnej odpady należy zbierać do worków,
- 2) na terenach o zabudowie wielorodzinnej stosuje się worki lub specjalnie oznakowane pojemniki.

2. W zabudowie wielorodzinnej pojemniki do selektywnej zbiórki winny być ustawiane w tzw. gniazdach, z zachowaniem odrębności składowania dla danej frakcji - 3 pojemniki z podziałem na następujące frakcje:

- 1) tworzywa sztuczne i metale,
- 2) papier, tektura i opakowania wielomateriałowe,
- 3) szkło.

3. W zabudowie wielorodzinnej przy każdym stanowisku śmietnikowym, w którym znajdują się pojemniki na odpady zmieszane winno znajdować się gniazdo pojemników do selektywnej zbiórki.

§ 5. 1. Na terenie nieruchomości mycie wyłącznie osobowych pojazdów samochodowych może odbywać się tylko na utwardzonych miejscach oraz pod warunkiem, że nie jest uciążliwe dla sąsiednich nieruchomości oraz nie powoduje zanieczyszczenia powierzchni ziemi i wód gruntowych.

2. Na terenach nieruchomości, z wyłączeniem terenów służących do użytku publicznego, dopuszcza się wykonywanie drobnych napraw pojazdów samochodowych związanych z bieżącą eksploatacją pod warunkiem, że nie spowodują one zanieczyszczenia powierzchni ziemi i wód gruntowych oraz nie będą uciążliwe dla sąsiednich nieruchomości.

ROZDZIAŁ III

Rodzaje i minimalna pojemność pojemników przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości oraz na drogach publicznych, warunki rozmieszczenia tych pojemników i ich utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym

§ 6. 1. Na terenie nieruchomości, przy drogach publicznych stosuje się następujące urządzenia przeznaczone do zbierania odpadów komunalnych :

- 1) worki z tworzywa sztucznego na odpady o pojemności od 60 l do 120 l, w tym worki na gruz z folii LDPE o pojemności 60 l,
- 2) kosze uliczne o pojemności od 20 do 70 l,
- 3) pojemniki o pojemności od 110 do 1100 l,
- 4) kontenery o pojemności od 2,5 do 10 m³.

2. Pojemniki i worki do selektywnej zbiórki odpadów komunalnych odpowiadają rodzajowi gromadzonych odpadów, według następującej kolorystyki:

- 1) niebieski - z przeznaczeniem na papier, tekturę i opakowania wielomateriałowe,
- 2) zielony:
 - a) w zabudowie jednorodzinnej z przeznaczeniem na szkło kolorowe,
 - b) w zabudowie wielorodzinnej z przeznaczeniem na szkło bezbarwne i kolorowe;
- 3) bezbarwny - z przeznaczeniem na szkło bezbarwne w zabudowie jednorodzinnej,
- 4) żółty:
 - a) w zabudowie jednorodzinnej z przeznaczeniem na tworzywa sztuczne,
 - b) w zabudowie wielorodzinnej na tworzywa sztuczne i metale,
- 5) pomarańczowy - z przeznaczeniem na metale w zabudowie jednorodzinnej,
- 6) brązowy - z przeznaczeniem na odpady zielone.

§ 7. 1. Ustala się minimalną pojemność urządzeń przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych zmieszanych na terenie nieruchomości:

- 1) w zabudowie jednorodzinnej zamieszkałej przez:

- a) nie więcej niż 5 osób - 110 l,
 - b) 6 do 11 osób - 2 x 110 l lub 1 x 240 l,
 - c) 12 do 16 osób - 3 x 110 l lub 1 x 240 l i 1 x 110 l,
 - d) powyżej 17 osób - 4 x 110 l lub 1 x 240 l i 1 x 110 l lub więcej w zależności od potrzeb;
- 2) w zabudowie wielorodzinnej zamieszkałej przez:

- a) nie więcej niż 30 osób - 1100 l,
- b) 31 do 57 osób - 2 x 1100 l,
- c) 58 do 86 osób - 3 x 1100 l,
- d) powyżej 86 osób - 4 x 1100 l lub więcej w zależności od potrzeb.

2. W wyjątkowych, uzasadnionych sytuacjach, do zbierania większych aniżeli przewiduje Regulamin ilości odpadów komunalnych, oprócz pojemników mogą być używane odpowiednio oznaczone worki.

3. Właściciele nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, lecz odpady komunalne są wytwarzane, zobowiązani są dostosować pojemność pojemników do swych indywidualnych potrzeb, uwzględniając następujące normatywy dostosowane do dwutygodniowego cyklu odbioru:

- 1) w budynkach użyteczności publicznej poza wymienionymi niżej – 2 l na każdego pracownika oraz 0,5 l na każdego interesanta, klienta lub odwiedzającego,
- 2) dla szkół wszelkiego typu – 2 l na każdego ucznia i pracownika,
- 3) dla żłobków i przedszkoli – 2 l na każde dziecko i pracownika,
- 4) dla lokali handlowych – 30 l na każde 10 m² pow. całkowitej, jednak co najmniej jeden pojemnik o pojemności 110 l na lokal,
- 5) dla punktów handlowych poza lokalem – 30 l na każdego zatrudnionego, jednak co najmniej jeden pojemnik o pojemności 110 l na każdy punkt,
- 6) dla lokali gastronomicznych – 10 l na jedno miejsce konsumpcyjne, dotyczy to także miejsc w tzw. ogródkach zlokalizowanych na zewnątrz lokalu, jednak co najmniej jeden pojemnik o pojemności 110 l,
- 7) dla ulicznych punktów szybkiej konsumpcji – co najmniej jeden pojemnik o pojemności 110 l,
- 8) dla zakładów rzemieślniczych, usługowych i produkcyjnych w odniesieniu do pomieszczeń biurowych i socjalnych – pojemnik o pojemności 110 l na każdych 10 pracowników,
- 9) dla domów opieki, hoteli, pensjonatów, szpitali itp. – 20 l na jedno łóżko,
- 10) dla ogródków działkowych 15 l na każdą działkę w okresie sezonu, tj. od 1 marca do 31 października każdego roku, nie mniej jednak niż pojemnik o pojemności 1100 l,
- 11) dla cmentarzy - nie mniej niż 3 l na jedną mogiłę.

4. W przypadku braku dostępu do kosza w odległości ponad 50 m od lokalu handlowego lub gastronomicznego, dla zapewnienia czystości wymagane jest również ustawienie na zewnątrz, poza lokalem lub bezpośrednio przed wyjściem do lokalu, co najmniej jednego kosza na odpady.

5. Minimalną pojemność pojemników na niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne, na terenie nieruchomości, na której nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne, ustala się na podstawie ilości wytwarzanych odpadów komunalnych określonej w § 7 ust. 3 oraz częstotliwości ich odbierania określonej w § 10 ust. 3.

§ 8. Ustala się zasady rozmieszczania urządzeń przeznaczonych do zbierania odpadów:

- 1) Na terenie nieruchomości w zabudowie jednorodzinnej pojemniki i worki na odpady należy przetrzymywać w miejscu wyodrębnionym, dostępnym dla pracowników przedsiębiorcy bez konieczności otwierania wejścia na teren nieruchomości lub, gdy takiej możliwości nie ma, należy wystawiać je w dniu odbioru, zgodnie z harmonogramem, przed wejściem na teren nieruchomości; w sytuacjach wyjątkowych dopuszcza się także wjazd na teren nieruchomości pojazdów przedsiębiorcy w celu odbioru odpadów zgromadzonych w pojemnikach.

- 2) Na terenie nieruchomości w zabudowie wielorodzinnej pojemniki na odpady odbierane są, zgodnie z harmonogramem, z przeznaczonych na ten cel miejsc zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie budynków.
- 3) Odległość pomiędzy koszami ulicznymi na odpady rozstawionymi na drogach publicznych powinna być dostosowana do panującego na danym terenie ruchu pieszych, jednak w ścisłym centrum miasta nie może przekraczać 250 m. Na przystankach komunikacyjnych kosze należy lokalizować w sąsiedztwie oznaczenia przystanku.

§ 9. Ustala się następujące standardy utrzymania pojemników oraz miejsc zbierania i gromadzenia odpadów:

- 1) Właściciele nieruchomości mają obowiązek utrzymywać pojemniki w odpowiednim stanie czystości, w tym co najmniej raz w kwartale dokonywać ich dezynfekcji.
- 2) Pojemniki nie powinny być uszkodzone lub pozbawione pokrywy.
- 3) Pojemniki na odpady winny być ustawione na terenie nieruchomości na wyrównanej, najlepiej utwardzonej powierzchni, zabezpieczonej przed zbieraniem się wody i błota.
- 4) Miejsce gromadzenia odpadów należy utrzymywać w stanie czystości przez ich zmiatanie i uprzątnięcie.
- 5) W przypadku, gdy wyznaczenie miejsca na pojemniki nie jest możliwe na terenie własnej nieruchomości, właściciele nieruchomości zobowiązani są do zapewnienia usytuowania pojemników na terenie innej nieruchomości na zasadach uzgodnionych z jej właścicielem.
- 6) Zezwala się na wspólne korzystanie przez właścicieli kilku sąsiadujących ze sobą nieruchomości z jednego lub kilku pojemników na odpady za zgodą właściciela pojemnika oraz w porozumieniu z przedsiębiorcą odbierającym odpady komunalne wyłonionym przez gminę w drodze przetargu, zachowując przy tym minimalną pojemność wyliczoną według zasady określonej w § 7.
- 7) W pojemnikach na odpady komunalne nie należy gromadzić śniegu, lodu, gruzu, szlamów, substancji toksycznych, żrących, wybuchowych, przeterminowanych leków, zużytych olejów, resztek farb, rozpuszczalników, lakierów i innych odpadów niebezpiecznych oraz odpadów innych aniżeli komunalne pochodzących z działalności gospodarczej.
- 8) W pojemnikach i koszach na odpady nie należy spalać jakichkolwiek odpadów.

ROZDZIAŁ IV

Częstotliwość i sposób pozbywania się odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości oraz z terenów przeznaczonych do użytku publicznego

§ 10. 1. Właściciele nieruchomości zobowiązani są do pozbywania się odpadów komunalnych z terenu nieruchomości zgodnie z harmonogramem, w sposób gwarantujący zachowania czystości i porządku na nieruchomości.

2. Ustala się następującą częstotliwość odbioru odpadów komunalnych zmieszanych i zbieranych selektywnie z nieruchomości:

- 1) w zabudowie jednorodzinnej:
 - a) odpady zmieszane – co najmniej dwa razy w miesiącu,
 - b) odpady zbierane selektywnie takie jak: papier i tektura, szkło białe i kolorowe, metale, tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe – co najmniej raz w miesiącu;
- 2) w zabudowie wielorodzinnej:
 - a) odpady zmieszane – co najmniej 2 razy w tygodniu,
 - b) odpady zbierane selektywnie takie jak: papier i tektura, szkło białe i kolorowe, metale, tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe – co najmniej raz w tygodniu;
- 3) z pozostałych nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, lecz odpady komunalne są wytwarzane:
 - a) z nieruchomości, o których mowa § 7 ust. 3, za wyjątkiem ogródków działkowych:
 - odpady zmieszane - co najmniej dwa razy w miesiącu,

- odpady zbierane selektywnie takie jak: papier i tektura, szkło białe i kolorowe, metale, tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe – co najmniej raz w miesiącu,

b) z ogródków działkowych:

- odpady zmieszane - co najmniej raz w miesiącu,
- odpady zbierane selektywnie takie jak: papier i tektura, szkło białe i kolorowe, metale, tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe – co najmniej raz w miesiącu,

3. Opróżnianie koszy ulicznych następuje co najmniej dwa razy w tygodniu.

4. Przed obiektami handlowymi, kioskami, lokalami gastronomicznymi opróżnianie koszy następuje codziennie.

5. 1) Odpady zielone powstające na terenie nieruchomości w wyniku pielęgnacji zieleni można poddać procesowi kompostowania z przeznaczeniem do własnego wykorzystania kompostu, a w przypadku braku możliwości ich kompostowania na miejscu przez właściciela nieruchomości, należy dostarczyć nieodpłatnie do punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych, bądź gromadzić w podstawionym przez przedsiębiorcę pojemniku za dodatkową opłatą.

2) Odpady zielone umieszczone w workach będą odbierane raz w roku przez przedsiębiorcę w terminie określonym w harmonogramie.

6. Zużyte baterie i akumulatory należy przekazywać do punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych lub dostarczać do punktów zbiórki baterii zorganizowanych w placówkach handlowych, szkołach, przedszkolach, obiektów użyteczności publicznej.

8. Przeteterminowane leki i chemikalia należy przekazywać do punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych. Leki można również dostarczać do punktów zbiórki zorganizowanych w aptekach na terenie gminy Mikołów.

9. Odpady wielkogabarytowe, w tym meble oraz zużyty sprzęt elektryczny lub elektroniczny i opony będą odbierane:

- 1) z zabudowy jednorodzinnej w ramach organizowanej zbiórki dwa razy w ciągu roku, zgodnie z przyjętym harmonogramem; odpady te również można dostarczać nieodpłatnie do punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych,
- 2) z zabudowy wielorodzinnej co najmniej raz na dwa tygodnie, z wydzielonych miejsc zorganizowanych przy stanowisku śmietnikowym; odpady te również można dostarczać nieodpłatnie do punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych.

10. 1. Odpady budowlane i rozbiórkowe wytworzone poza terenami budowy umieszczone w workach będą odbierane:

- 1) z zabudowy jednorodzinnej dwa razy w ciągu roku, zgodnie z przyjętym harmonogramem,
- 2) z zabudowy wielorodzinnej raz na dwa tygodnie, zgodnie z przyjętym harmonogramem.

2. Odpady te można również dostarczyć nieodpłatnie do punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych, bądź gromadzić w podstawionym przez przedsiębiorcę pojemniku za dodatkową opłatą.

11. Harmonogram odbioru odpadów oraz wyznaczone punkty zbiórki, o których mowa w ust. 2 - 10 podane są na stronie internetowej Urzędu Miasta Mikołów oraz na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miasta Mikołów, Rynek 16.

12. Nieczystości ciekłe winny być usuwane z nieruchomości z częstotliwością i w sposób gwarantujący, że nie nastąpi wypływ ze zbiornika, przy czym ustala się minimalną częstotliwość wywozu jeden raz na kwartał.

ROZDZIAŁ V

Obowiązki osób utrzymujących zwierzęta domowe, mających na celu ochronę przed zagrożeniem lub uciążliwością dla ludzi oraz przed zanieczyszczeniem terenów przeznaczonych do wspólnego użytku

§ 11. 1. Osoby będące właścicielami lub opiekunami psów i innych zwierząt domowych są zobowiązane do sprawowania właściwej opieki nad tymi zwierzętami, w tym szczególnie nie pozostawiania bez dozoru, jeżeli zwierzę nie jest należycie uwiązane lub nie znajduje się w pomieszczeniu zamkniętym bądź na terenie ogrodzonym w sposób uniemożliwiający samodzielne wydostanie się zwierzęcia z niego.

§ 12. 1. Na tereny użytku publicznego psy mogą być wyprowadzane tylko na smyczy i w kagańcu. Zwolnienie psa ze smyczy jest dozwolone tylko w miejscach mało uczęszczanych.

2. Przewożenie zwierząt środkami komunikacji publicznej jest możliwe tylko na zasadach ustalonych przez przewoźnika.

3. Zakazuje się wprowadzenia psów lub innych zwierząt do obiektów użytku publicznego, placówek handlowych lub gastronomicznych, jeżeli zakaz taki wynika z wyraźnego oznakowania dokonanego przez właściciela nieruchomości (placówki czy obiektu). Zakaz ten nie dotyczy psów przewodników, z których pomocy korzystają osoby niepełnosprawne.

4. Zakazuje się wyprowadzania psów do piaskownic i innych urządzeń służących do zabawy dla dzieci.

§ 13. 1. Kojec przeznaczony dla psów na terenie nieruchomości winien być usytuowany w odległości co najmniej 3 m od granicy z sąsiednią działką. Zachowanie odległości nie jest wymagane jeżeli styka się on z kojcem na działce sąsiedniej.

2. Kojec winien być na bieżąco, co najmniej raz w tygodniu, sprzątnięty.

§ 14. 1. Właściciele zwierząt domowych są zobowiązani do usunięcia spowodowanych przez nie zanieczyszczeń na klatkach schodowych lub innych pomieszczeniach budynków służących do użytku publicznego, a także na terenach użytku publicznego, takich jak: ulice, chodniki, parki, skwery, zieleńce itp. Obowiązek ten nie dotyczy osób niepełnosprawnych korzystających z pomocy psów przewodników.

ROZDZIAŁ VI

Wymagania odnośnie utrzymywania zwierząt gospodarskich na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej

§ 15. 1. Wprowadza się całkowity zakaz chowu i utrzymywania zwierząt gospodarskich:

- 1) w zabudowie wielorodzinnej,
- 2) w obszarze ograniczonymi ulicami : św.Wojciecha, K.Prusa, K.Miarki, Krakowską.

2. Zwierzęta gospodarskie mogą być utrzymywane na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej w pomieszczeniach zamkniętych i na terenach ogrodzonych tak, aby nie mogły przedostać się na drogi i tereny publiczne.

3. Utrzymanie zwierząt gospodarskich nie może powodować uciążliwości, w szczególności zapachowych (odory) dla użytkowników nieruchomości sąsiednich.

4. Wytwarzane, w trakcie utrzymania zwierząt gospodarskich, nieczystości należy gromadzić w miejscu nie stwarzającym uciążliwości w korzystaniu z posesji sąsiednich.

5. Zaleca się, aby ule z pszczołami były ustawione w odległości co najmniej 10 m od granicy uczęszczanej drogi publicznej oraz granicy nieruchomości sąsiednich.

ROZDZIAŁ VII

Obszary podlegające obowiązkowej deratyzacji oraz terminy jej przeprowadzenia

§ 16. 1. W nieruchomościach na obszarze całej gminy powinna być co najmniej dwa razy w roku tj. w okresie wiosennym w dniach od 15.03. do 15.04. i w okresie jesiennym w dniach od 15.09. do 15.10., przeprowadzona przez właścicieli nieruchomości deratyzacja miejsc i pomieszczeń, takich jak: altany na pojemniki na odpady, zsypy i komory zsypane, korytarze piwniczne, węzły cieplne, przyłączenia wodociągowe.

2. Koszty przeprowadzenia deratyzacji obciążają właścicieli nieruchomości.

3. Właściciel nieruchomości ma obowiązek przeprowadzenia deratyzacji na jej terenie w każdym przypadku wystąpienia zaszczurzenia.

4. Obowiązek przeprowadzenia deratyzacji dotyczy również właścicieli, zarządców obiektów i budowli, takich jak: kanały, kanalizacja, itp. jeśli występują w nich gryzonie lub istnieje uzasadnione przypuszczenie, że mogą wystąpić.

ROZDZIAŁ VIII

Postanowienia końcowe

§ 17. Traci moc uchwała nr XVI/245/2007 Rady Miejskiej Mikołowa z dnia 27 listopada 2007 r. w sprawie wprowadzenia szczegółowych zasad utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Mikołów.

§ 18. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Mikołowa.

§ 19. 1. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego.

2. Uchwała podlega również ogłoszeniu w prasie lokalnej i na tablicy ogłoszeń.

Przewodniczący Rady
Miejskiej Mikołowa

Tadeusz Socha